

MAGYAR KURIER

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden December 5 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

Frantzia Ország.

*Fő Alkú, megkötött a' Szövetséges Hatal-
masságok és Frantzia ország között Novem-
ber 20-dik napján 1815-ben: —*

Minekutánna az öszszeszövetkezett Ha-
talmasságok a' magok öszszetsatolt iparko-
dások 's fegyvereiknek szerentséje által
Frantzia országot és Európát attól az ösz-
szerontsoltatástól, mellyel ezek a' *Bona-
parte Napoleon* utóbbi bűnös próbatétele 's
az ő elősegítettére munkába vétetett re-
volúziós eszközök által fenyegettettek va-
la, megmentették; 's mindjárt azután va-
lamint ő Legkeresztényebb Felségének úgy
a' több Szövetségeseknek is a' lévén kíván-
ságok, hogy Frantzia országban az oda
szerentsésen visszahozattatott rend a' Ki-
rályi hatalomnak megsérthetetlen fenntar-
tatása 's a' Constituziónak újabb béhozatta-
tása által, megerössítették, és a' lévén
célzássok, hogy Frantzia ország 's a' szom-
széd Státusok között a' költsönös bizoda-
lomnak és jó indúlatnak a' veszedelmes
revolúzió és országfoglalásra törekedő Sy-
stema által már régen megzavartatott álla-
potja vissza térítették; egyszersmind pe-
dig arrol is meggyőzöttetvén, hogy ezt a'
célzt csak egy oly kötés által lehet elérni,
melly a' Szövetségeseket a' múlt történetek-
re nézve igazságos kielégítettés, jövődöre

nézve pedig egy megnyúgtató kezesség fe-
lől, bátorságossá teszi —

„Fontolás alá vették ő Felségek a' Fr.
Király ő Felségével egyetemben az ezen
kötésre vezérlő eszközöket; és mivelhogy
az ő Felségek' illendő kielégítettése, Fr.
ország' főbb boldogságának vagy egy vagy
más tekintetben való megsértetődése nél-
kül, sem kizorítólag tsak tartományoknak
általengedése, sem kizorítólag tsak pénz
által meg nem eshetik: erre nézve taná-
tsosnak lenni találtatott, hogy mind a' két
mód öszszekötöttessék azért, hogy min-
denik résznek megkárosítottatását elkerülni
lehessen, melly is az első fundamentoma
a' jelenlévő *Alkunak*; az a' mind két rész-
ről egyenlőképpen szükségesnek lenni es-
mértetett dolog pedig, hogy a' Frantzia
határtartományokban bizonyos ideig bizo-
nyos meghatározott számú szövetséges sere-
gek maradjanak, a' második fundamen-
tommá tétetődő, és meghatározottatott, hogy
azok az intézetek, mellyek ezeken a' két
fundamentomon fekszenek, egy *Fő Al-
kuvá* formáltattassanak. —

„Ily célzással, 's az említett Kötést il-
lető alkudozásra, annak meghatározására
's aláírására, ő Austriai Császári Felsege a'
maga részéről 's a' több Szövetségesek egy-
felől, más felől pedig ő Felsege Frantzia
ország' és Navarra' Királya, ki nevezték,
's a' többi. — (Itt a' mi Udvarunk' és Fr.

Ország' részéről kineveztetett telyes hatalmú Biztosok neveztetnek-meg, kiknek neveik hátúl az aláíráshan külömben is előfordúlnak) —

I-ső Tsikkely. Frantzia országnak határai azok lesznek, a' mellyek 1890-ben voltak, azon egygyik vagy másik részen való változásokon kívül, a' mellyek ezen tsikkelyben ekképpen határozatnak meg: — 1) Az északi vidéken úgy marad a' határlinea, mint a' Párisi Kötés meghatározta vala a' *Quievrainnel* általellenben lévő pontig; azután a' *Lüttichi* Ersekség' Belga tartományainak régi 's a' *Bouilloni* Hertzegségnek azon határait, mint ezek 1790-ben voltak, követi, oly módon, hogy az ide befoglaltatva lévő *Philippeville* és *Marienburgi* vidékek az ezen nevű várakkal egyetemben a' Frantzia határlineán kívül maradjanak. *Orval* mellett *Villierstől* fogva (az Ardennesi departament és Luxemburg között lévő vidéken) *Perlég*, a' *Thionwiltől* Trier felé vivő nagy úton, úgy marad a' határlinea, mint a' *Párisi Kötés* által (1814-ben) meghatározott vala. *Perlétől* fogva pedig *Launsdorfban*, *Wallwikon*, *Schardorfon*, *Niederweilingenen*, és *Pellweilingenen* által *Houvréig* úgy megyen, hogy mind ezek a' helységek Frantzia országnál maradnak, 's azután oly módon követi a' *Saarbrückeni* Fejedelemségnek régi határait, hogy *Saar-Louis*, és a' *Saar* vize a' feljebb kijegyelt lineának jobb oldala felől fekvő helyekkel egyetemben a' Frantzia határon kívül maradnak. A' *Saarbrückeni* régi Fejedelemségnek határaitól fogva a' marad a' határlinea, a' melly mostan Német országot a' *Mosella*' és *Alsó Rénus*' departamentjeiktől elválasztja a' *Lauter* vizéig, 's azután ez a' víz formálja a' határt egész addig a' pontig, a' hol ez a' *Rénusba* szakad. A' *Lauternek* bal partján lévő egész vidék *Landau* várával egygyütt Német országhoz tsatoltatik. Hanem *Weiszenburg* városa, mellyen ez a' víz által foly, a' *Lauter* vizének bal partján ezer

Frantzia ölnél nem nagyobb, 's a' határlineának kijegyelésére nem soká kineveztetendő Biztosok által közelébről meghatározatandó kerülettel, egészszen Frantzia országnál marad. — 2). A' *Lauternek* a' *Rénusba* való szakadásától fogva, az *Alsó* és *Felső Rénus*' 's a' *Doups*' és *Jura* departamentjeik' mentiben, úgy marad a' határlinea, mint a' *Párisi Kötésben* meghatározott. (A' *Rénusnak* főbb ága (*Thalweg*) teszi a' Frantzia és Német országok között való határt: a' viz' szigetein való tulajdonosi birtokosság pedig, a' mint ez, a' viz' főbb ága' folyamatajának újonnan lejendő elintéztetésekor meghatározatni fog, akár melly változások történjenek is azután a' víznek folyamatajában, változás nélkül meg fog maradni. A' Felsőges *Alkudozók* Biztosokat neveznek-ki három hónapok alatt, hogy a' viz' főbb ága' folyamatajának elintézéséhez hozzá fogjanak. A' *Straszburg* és *Kéhl* között lévő hídnak fele Frantzia országhoz, fele a' *Badeni Nagy hertzegséghez* tartozzék. — 3). Hogy a' *Genevai Kanton* és *Helvétzia* között egyenes öszszetsatolódás legyen, *Gex* tartományának az a' része, a' melly napkelet felé a' *Genevai* tóval, délfelé a' *Genevai Kanton* földjévül, északfelé a' *Waadti Kanton*' földjével napnyúgotra pedig a' *Colley-Bassy* és *Meyrin* nevű helységeket békerítő lineán határozódik, *Ferneyt* kivén, a' melly Frantzia országnál marad, engedtessek által *Helvétziának*, 's tsatoltassék öszsze a' *Genevai kanton*nal. A' Frantzia vámlinea tétetődjék a' *Jurának* napnyúgoti oldalára, úgy, hogy az egész *Gex* tartománya ezen a' lineánkívül essék. — 4). A' *Genevai kanton*' határatól fogva egész a' *Középtengerig* a' maradjon a' határlinea, a' melly 1790-ben Frantzia országot *Savoyától* és a' *Nizzai Grófságtól* elválasztotta. A' Frantzia ország és *Monakoi Hertzegség* között az 1814-dik esztendőben visszaállítódott állapot örökre megszüvén, ugyan ezen állapotnak leszen helye

ennekutánna a' *Sardiniai* Király ő Felsége 's a' *Monakoi* Hertzegség között (az az, *Monaco* a' *Sardiniai* Király oltalma alatt lesz.) — 5). Mind azok a' vidékek és környékek, mellyek a' jelenlévő tikkelyben meghatározott Frantzia határokön belől vannak, Frantzia országgal összeszatsatolódva maradnak. — 6). A' Felséges alkudozó Hatalmasságok a' jelen lévő Alkuna aláíratása után három hónapok alatt Biztosokat neveznek-ki, hogy a' mindenik rész vidékeit illető határoknak kijegyzését munkába vegyék, határrajzolatokat készíttessenek, 's határlinéát mutató oszlopokat állítsanak-anak-fel. —

II. Tzik. Azok az erősségek és kerületek, mellyek az előbbeni tikkelynek ereje szerént többé Frantzia országhoz nem tartoznak, a' jelenlévő Alkuhoz ragasztott katonai egygyezésnek 9-dik tikkelye által meghatározott időszakaszban adattassanak által további elintéztetés végett az összeszövetkezett Hatalmasságoknak; és ő Felsége a' Frantzia Király örökre lemond a' maga, 's utánna következő örököseinek nevekben, a' nevezett erősségekben 's kerületekben eddiggyakorlott minden Fejedelmi és tulajdonosi jusairól. —

III. Tzik. Megfontolván azt, hogy *Hünningen* várának erősségei *Basel* városára nézve minden időben félelemnek tárgyai voltak, hogy a' Helvétziai Szövetség eránt viseltető jó akarajoknak és gondoskodássoknak egy újabb bizonyságát mutassák, megégygyeztek a' Szövetséges Hatalmasságok abban, hogy *Hünningen* várának erősségei lerontattassanak; 's a' Frantzia országlószék lekötelezi magát hasonló indító okokra nézve hogy semmi időben fel nem épített, és *Bázel* városától három Frantzia mértföldnél kissébb távolságra semmi más új erősséget nem épített. — *Helvétziának* neutralitása oly módon kiterjesztődik északra azon linéáhozképpent, a' melly *Uginétől*, ezt a' várost is oda értvén, az *Annecy* tavának déli oldalafelé *Favergén*

által *Lecherainéig*, 's innét tovább a' *Bourgesi* tó felé a' *Rodánusig* nyúlik, valamint az, a' Bétsi Congressus' bérekesztő Aktájának 92-dik tikkelye által *Chablais* és *Fatigny* tartományaikra kiterjesztetett volt. —

IV. Tzik. A' Szövetséges Hatalmasságoknak Frantzia országtól ígértetett kárpótolás' pénzbenfizetendő része, Hét száz millió Frankokból álló summára határozatik. Ezen summa' lefizettetésének módja, időszakaszai, 's az azért való kezeskedések, egy *Különös Egygyezés* által határozatnak-meg, mellynek éppen oly erejének és betségnek kell lenni, mintba a' jelenlévő Alkuba szórolszóra béiktatva volna.

V. Tzik. Minthogy a' nyughatatlanságnak és zengésnek az az állapotja, mellynek következei Frantzia országra nézve, ily heves rászokadások valának, 's az utóbbi történetek után, az ő legjobb Monarkhájának atyai indulatja 's a' Constitúzió által minden Frantzia alattvalóknak ígértetett hasznok mellett is, még tovább is szükségesképpen megérezhetők maradnak, a' szomszéd Státusoknak kötelességeikké teszi a' még egy ideig való előrenézést és az oltalmazó eszközöknek készentartását: erre nézve elkerülhetetlennek lenni találtatott az, hogy Frantzia országnak határain belől, bizonyos katonai tanyák, bizonyos meghatározott időszakasz alatt, egy szövetséges ármáda által elfoglaltatva tartassanak, azzal a' nyilvánóságoson kifejeztetett fenntartással, hogy ez az elfoglalva való maradás, az ő Legkeresztényebb Felsége Fejedelmi, 's az ezen Alkú által megémmertetett 's megerössített birtokosi jusainak, semmi sérelmet ne okozzon. — „Az említett elfoglaló ármádának száma százötven ezer embernél többet nem fog tenni. Ennek fő vezérét az összeszövetkezett Hatalmasságok nevezik-ki.“ — Ez az ármáda, *Condé*, *Valenciennes*, *Bouchain*, *Cambray*, *Lequesnoy*, *Maubeuge*, *Landrecies*,

Avesnes, Roeroy, Givet és Charlemont, Mecieres, Sedan, Montmedy, Thionville, Longvy, Bitsch nevű várakat, 's a' *Fort-Louis* nevű hidfedező erősséget foglalja-el. És minthogy az ezen szolgálatra kívántató ármádát tartani Frantzia országnak kell, erre nézve minden ezt illető környülállások egy *Különös Egygyezés* által réguláztatnak, melynek egészszen olyan ereje és betse lévén, mintha szórolszóra ebbe a' fő Alkuba volna béiktatva, ez egyszersmind az ezen ármáda 's az ország' polgári és katonai tisztjei között fennállani fogó állapotot is meghatározza. — „Ez a' katonai elfoglaltatás nem tarthat tovább 5 esztendőknél. Megszünhet előbb is, ha a' Szövetséges Hatalmasságok ő Felségével a' Frantzia Királlyal égygyetértőleg, 3 esztendőknél eltelése után, a' dolgok' és az ő Felségek költsönös java', kiváltképpen pedig Frantzia országban a' rend' és tsendesség' visszaváló térése' állapotját megvizsgáltatván, egyformálog meggyőzöttetnek affelől, hogy azok az okok, mellyek ő Felségeket ezen eszközökhöz való nyúlásra vették vala, többé nem forognak fenn. Azonközben, akár miképpen mutassa is ki magát ez a' megvizsgáltatás, a' szövetséges seregektől mostan elfoglaltatandó minden várak és erősségek az öt esztendőknél eltelése után, tsakugyan, minden tovább való haladás nélkül kiüressítettnek és ő Legkeresztényebb Királyi Felségének, vagy örököseinek 's utánna következőknek, által adatatnak. —

VI. Tzik. Azok az idegen seregek, mellyek az *Elfoglaltó* ármádához nem tartoznak, eltávoznak Frantzia ország vidékeiről azon időszakaszokban, mellyek az ezen Alkuhoz ragasztatott *Katona Egygyezésnek* 9-dik tzikkelyében meghatározattak. —

VII. Tzik. Mind azokban a' tartományokban, mellyek a' jelenlévő Alkunak vagy pedig az ehézképpest tétetődhető egygyezéseknek erejek szerént, más uraknak

birtokaikká lesznek, minden ott született vagy idegen 's akár melly rangú és nemzetből való lakosoknak, a' Ratifikátziónak kitseréltetődésétől fogva számlálván, hat esztendőknél engedtetnek arra, hogy, ha szükségesnek fogják találni, tulajdonaikat eladhassák, 's azon országban, mellyet választani fognak, letelepedhessenek. —

VIII. Tzik. Az 1814-ik esztendőben Május 30-dik napján *Párisban* készült Alkú által másoknak engedtetett tartományokra nézve tétetett minden határozások, hasonlóképpen illetik a' jelenlévő Alkú által másoknak engedtetett vidékeket is. —

IX. Tzik. Minthogy az alkúvó Felséges Hatalmasságok, a' *Párisi* 1814-dik-béli Alkú' 19-dik és azt követő tzikkelyeinek nemtelyesítettéseket, és az Anglia 's Frantzia országok között ugyan akkor kötött toldalék tzikkelyeken fundálódó reklamátziókat illendőképpen megfontolván azt kívánják, hogy az említett tzikkelyekben előforduló intézeteknek annál jobban lehető eligazittathatása munkába vétettség: erre nézve meghatározott, hogy a' mint két rész által ezen többször említett tzikkelyeknek telyes végrehajtását illető munkára nézve két *Különös Egygyezés* tétetessenek, a' mellyek azon formában, melyben a' jelenlévő Alkú mellé ragasztatva vannak, éppen olyan erejűeknek és betsűeknek lenni tartattassanak, mint ha ezen Alkuba szórol szóra béiktattatva volnának. —

X. Tzik. Mindenek, a' kik az ellenségeskedések alatt hadi fogságra estek, valamint szintén az égygyik vagy másik résztől elvétetett, vagy egymásnak költsönösön adatott kezesek, a' lehető legrövidebb idő alatt adattassanak vissza. Hasonlónak kell történni a' Május' 30-dikán készült Alkú előtt fogságra esett emberekkel is, ha még eddig vissza nem adattattak volna. —

XI. Tzik. A' *Párisban*, 1814-ben Május' 30-dikán költ Alkú, így szintén a' *Bétsi Congressusnak*, 1815-ben, Junius'

9-dik napján költ Bérekesztő Aktája is, mind azokra az ezekben találtató intézetekre nézve, mellyeken a' jelenlévő Alkú által semmi változás nem tétetett, megerősítettnek es erejekben fenntartatnak. —

XII. *Tzik.* A' jelenlévő Alkú az ahoz ragasztatott *Különös Egygyezésekkel* egyetemben, egyszersmind ratifikáltassanak, 's a' Ratifikázióinak kitseréltetése két hónapok alatt, vagy ha lehet még annál is hamarabb essék-meg. — „Melynek bizonyosságául ezt, a' mind két rész' telyes hatalmú Biztosai aláírták 's tulajdon petsétjeiketréa ütötték. — „Igy történt Párisban November' 20-dikán, Urunknak 1815-dik esztendejében. —“

„Alá-írták —

Hertzeg Metternich — Richelieu.
Báró Wessenberg

Toldalék Tzikkely.

Minthogy az alkúvó Felséges Hatalmasságok egyenességgel kívánják azt, hogy azokat az eszközöket, mellyekben a' Bétsi Congressuson az *Afriakai* rabszolgák vásárlának tökéletes és közönséges eltöröltetésére nézve foglalatoskodtak, valósággal munkába vétethessék, és már mindenik ő közülök a' maga Stásusaiban, az ő plántatartományainak és alattvalóinak az ezen kereskedésben való minden részesülést legkisebb kikötés nélkül meg is tiltotta: ehez képpent arra kütelezik magokat újabban, hogy egygyesített erővel ezen fognak lenni, hogy az ezen 1815-dik esztendőben Februarius 4-dik napján kiadott Nyilatkozatásokban kimondott principiumoknak végső győzedelmeskedését bizonyossá tethessék, 's a' *Londoni* és *Párisi* Udvaroknál, legkisebb idővesztés nélkül a' leghatósabb eszközöket elintézzék azeránt, hogy egy ily gyűlölséges 's a' vallás' és természet' törvényeitől ily nyilvánosságosan megvettett kereskedésnek végső eltöröltetése,

végrehajtattassék. A' jelenlévő Toldalék-Tzikkelynek éppen olyan ereje és betse legyen, mint ha a' mai Alkuba szórolszóra beiktattatva volna. Ez is foglaltassék bele a' mondott Alkunak ratifikáziójába Melynek bizonyosságául azt mind két résznek telyes hatalmú Biztosai aláírták és arra a' magok petsétjeiket réa ütötték. — „Igy történt Párisban November' 20-dikán, Urunknak 1815-dik esztendejében. —“

„Alá-írták —

Hertzeg Metternich — Richelieu.
Báró Wessenberg

(A' leirt fő Alkuban említettett *Különös Egygyezésekre* vissza fogunk térni).

~~~~~

Nov. 17-dik napján külömbkülömb kérelmek fordúllak elő a' Követek' kamarájában, mellyek által a' kívántatik, hogy a' hadiköltségeknek 's azon summáknak lefizettetése, mellyeket a' Szövetséges Hatalmasságoknak Frantzia ország, adni tartozik vettettessenek a' megbukott Országlószék' barátjainak nyakokba. Az Orátor, a' ki ezt a' tárgyat a' kamara' eleibe terjesztette, úgy ítélte, hogy noha ez a' tárgy a' legfontosabbak közzé tartozzék, tsakugyan a' Státusnak politikai tekintetei, mellyeket gyakran minden egyebeknek, olykor még magának az igasságnak is eleibe kell tenni, azt jóvallják, hogy az e' felett való tanácskozás halasztódjék-el addig, míg az ország' jelenlévő állapotját 's a' Királynak Jul. 24-dikén 's Augustusnak 2-dikán a' főbb Felségárulókra nézve kijött rendeléseit illető tudósítások a' kamarának eleibe adattatnak; a' melly jóvallást helybe hagyta a' kamara.

Az *Esküttek'* tanácsa előtt is foly éppen most egy nevezetes processus Párisban, melynek a' Frantzia országai posták' volt Közönséges Igazgatójának Gróf *Lavalettének* ügye a' tárgya, a' ki azzal vádolta-

tik, hogy ő minden meghatalmaztatás nélkül hozzá fogott a' Fő Postaigazgatói hivatalnak folytatásához, holott a' Státustalanak a' hivatalnak folytatására más ember volt kineveztetve, 's ily módon a' Bonaparte' próbatételét elősegéllvén, részesevé tette magát annak az özszeesküvésnek, a' melly általa' fennálló országlószéknek felfordíttatására volt a' czélzás.

Ez a' processus Nov. 20-dik napján kezdődött-el, véghetetlen újságonkapó nézők' sokaságának jelenlétében. A' Királyi Prokurátor ezeket a' környűlállásokat terjesztette ő ellene az ítélőszék' eleibe: — „A' múlt Mártzius 20-dikán reggeli 7 órakor megjelent Gróf Lavalette a' fő postaigazgatói épületben; kísérője volt Generális *Sebastiani*, a' kit *Lavalette*, mint maga mondja, csak történetből talált vala elől; ezen időben Gr. *Ferrand* vala a' Postak' fő igazgatója, és ezen épületben lakott, 's még lakószobáiban volt, midőn Gróf *Lavalette* az audientziás szobába bémenvén, így szollott fennhangal: — „*Én a' Császár nevében elfoglalom a' postákat* — 's az után azt kérdezte egy ott dolgozó ifiutól, hogy lehetne-é már beszélni a' Posta Igazgatóval. Az ifiú bé akart menni *Ferrand* úrhoz, de ez éppen ekkor kijövéen csak által ment a' szálán, és kebinétjébe sietett, a' hova tehát *Lavalette* is utánna menvén, néki ott minden czélzásait kinyilatkoztatta, 's a' többi: *Ferrand* úr pedig némely papiros darabokat magához vévén, oda hagyta a' fő Postaházat. Által vévén Gróf *Lavalette* a' postaigazgatást, első gondja volt Bonaparténak írni, 's hozzá *Fontaibleauba* kurirt küldeni, *Ferrandnak* pedig ugyan abkor meg nem engedte, hogy *Lillébe* vegye útját a' Királyhoz, 's

végezetre is tsak az alatt a' feltétel alatt engedte-meg néki a' Gróf *Ferrandné* kérésére a' Párisból való elmenetelt, hogy *Orleans* felé vegye útját. A' fő postaigazgatói belső foglalatosságoknak folytatásához is azonnal hozzá fogott Gróf *Lavalette*; a' postaelőljárókat magához hivatta, 's megkérdezvén, hogy mind jelen vannak - é? így szollott hozzájuk. Én a' fő igazgatóságot ismét által vettem, kéjjetek kurirokat 's hivassatok özsze a' Közönséges Admistrátorokat; szemekre is hánytá nékiek valami hivatalos tselekedeteiket. — Három parantsolatait is elő mütatta néki az ítélőszék, mellyek közzül egyik Mártz. 20-dikán az újságleveleknek Párisból való kimenbottsáttatásokat, a' másik a' Párisban volt Követek' és a' Párisi Préfektusok' leveleiknek letartóztattatását, harmadik a' Lyon felé menő postaútaknak, mellyeket *Ferrand* úr félbeszakasztott vala, helyreállítatását, tárgyazta. — Mártzius 20-dikán ilyen irást küldözött széllyel *Lavalette*: A' Császár két óra alatt megérkezik *Párisba*, vagy talám hamarább is; mindenek tsendességben vannak, 's akár ki mit beszéljen, semmi hazafi hadakozás nem fog támadni. Éljen a' Császár! Költ Párisban Mártz. 20-dikán délután ötödfél órakor, 1815-ben. — „

„Aláírta: Gróf *Lavalette*, Státustanátsos és a' Postak' fő Igazgatója.

Ebből a' levélből látni való, hogy a' napját sőt oráját is tudta *Lavalette* a' Bonaparte' Párisba való megérkezésének. *Elba* szigetéze is irt hozzá levelet, de mint maga erőssíti, tsak egygyet, 's abban is tsak jó új eszlendőt kívánt néki, 's több effélék.

Nov. 21-kén 2-dik és utolsó ülést tartott az ítélőszék Gróf *Lavalette* ellen, a' midőn kimondotta réa a' halálos ítéletet.

(Folytatása a' Toldalékban következik.)

Decemb. 2-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 370 1/6 forintot Váltotzedulában.

Rendkívül való Toldalék.

A' Magyar Kurir 96-dik darabjához.

A' Frantzia dolgoknak folytatása.

A' Hivatal szerint való ujságban ilyen Királyi Rendelés jött-ki Nov. 23-dikán: —“

„Lajos, isten' kegyelméből Frantzia ország' és Navarra' Királya, köszönetünket ajánljuk mind azoknak előre, kik ezen Rendelésünket látják. Egy gyalázatos bünmotskolá-meg a' mi városunkat Nismest. A' Constitutziót, melly a' Catholica Religiót a' Státus' Religiójának esméri ugyan, de egyéb Religiók' isten' tiszteletét és szabadságát is védelmezi, az öszszetojúlt lázasztók megvetvén, mérészlették magokat a' Protestans templomok kinyittatásának ellene szegezni. A' mi katona Kommandánsunk, a' ki, a' nélkül hogy erőszakkal akart volna élni, őket széllyel oszlatni iparkodott, gyilkosan megölettetett, és az ő gyilkosa az igasságtévő ítélőszéknek üldözése ellen menedék helyet keresett magának. Ha egy ily próbatétel büntetetlen maradna, nem lennének többé sem közönséges rend, sem Országlószék, 's a' mi Ministereink -bünt tennének, hogy a' törvényeket végre nem hajtatták. Ezen okokra nézve megparantsóltuk és parantsóljuk, mint következik: —

„1). A' mi Közönséges és Rendszerént való Prokurátorainknak elintézéssek szerint haladék nélkül vétettessék munkába a' Generális *Lagarde*' gyilkosa 's a' *Nismesben* e' folyó November 12-dik napján történt támadásoknak okozói, elősegítői, és részesei ellen való nyomozás; — 2) Elégséges számú fegyveres sereg szállittassék-bé a' névezett városba, 's a' lakosok költségén tartattassék ott mind addig, míg a' gyilkos és az ő czimborásai ítélőszék eleibe nem állittattak. — 3) Ki kell a'

fegyverből vetkeztetni azokat a' lakosokat, kik a' rendes nemzeti örző seregek közzé nem tartoznak. A' mi Petsétörző, Hadi, Belső, és Politziai Ministereinkre biztatatik ezen Rendelésünknek végrehajtatása. Költ Párisban a' Thüileriában, November 21-dikén, Urunknak 1815-dik, 's Országlásunknak 22-dik esztendejében. —“

„Lajos.

„A' Király' parantsolatjára, a' Petsétörző és igasságtévő Statustitoknok-Minister, *Marbois*.

Erről a' rút történetről, melly erre a' Királyi Rendelésre okot adott, így irtak a' Helvétziai Ujságok szerint *Nismes* városából Nov. 12-dik napján: — „

„Ide érkezvén *Angouleme* Hertzeg Nov. 5-dik napján azonnal megjelentek tiszteletere két Protestans papok. A' Királyi Princz igen kegyesen fogadta 's különös beszédre is meghívta őket magához, midőn a' maga oltalmazását is megígérte nekik. A' Protestánsok azzal ketsegették magokat, hogy a' következő napon ismét megnyilva szemlélhetik templomaik' ajtait a' Princznek jó voltából; de a' ki alig távozott vala el innét, hogy a' zabolatlankodás már azonnal ismét a' legnagyobb grádsra lépett vala. A' prédáláshoz újra hozzá fogtak 's a' gyilkos öldöklést és égetést ismét elkezdették vala a' nyúghatatlannok. Leg nagyobb büntetést érdemlő dolgok követték-el néhány szomszéd helységeken is. *Nismesben* az utzákon nyilvánóságos módon fenyegettettek a' Protestansok, a' kik tehát meghatározták Nov. 11-diken, hogy a' következő vasárnapon (12-dikben) ne nyissák meg templomaikat addig, míg a' Kommandáns Gróf *Lagarde* és a' fegyveres sereg, a' melly *Angouleme* Princzet elkísérte vala, vissza nem érkez-

nek. A' Gróf még Vasárnap vissza érkezett, de tsakugyan még sem találtatott okosnak az, hogy a' Protestánsok mindjárt mind két templomaikat kinyissák, 's tsak az egygyikben hirdettek-ki a' tartandó istenitiszteletet, de ezt is nagy vigyázással, nem harangszó által, hanem tsak tsendesen adta egyik ember a' másiknak tudtára, hogy isteni tisztelet fog tartatni. A' hivek reszketve, 's a' lármázóknak, kik a' templom felé vívő utakat elállották, 's tsak a' Gen. Lagarde intésére oszlottak széllyel, fenyegetődzéseik között jelentek-meg a' templomban. A' pap már felállott vala a' kathedrába midőn azonközben kívülről nagy kiáltás hallattatván, a' templom' ajtai hirtelenséggel felnyittattak, a' lármázók nagy sokasággal oda benyomakodtak, a' strázsát hatra taszították, 's az imádságban foglaltoskodó közönséget rettenetes fenyegetődzések által elijesztették, 's tsak valami egy fertály óra múlva távoztak-el a' templomból. A' pap az alatt sem szállott-le a' kathedrából; az ajtók ismét bezárattattak; az isteni tisztelet ismét elkezdődött: de nemsoká a' láрма megújulván, ismét félbe szakasztatott. A' lármázók az ajtókat bétörni iparkodtak; az öreg és aszszony emberek 's gyermekek megijedtek, fútasra akarták a' dolgot venni, de sohol ki nem mehettek; ilyen félelmek között töltöttek-el egy órát, a' midőn fegyveresek érkezvén-meg, az ajtók kinyittattak, 's a' Protestans nép széllyel kezdett oszlani a' templomból, de ekkor még rútabb dolgok történtek; a' lármázók az fejer népet verték, az öreg embereket a' sárba hertzolták, 's tsak a' *Lagarde* megjelenése akadályoztta-meg, hogy még többre nem ment a' dolog, hanem egy gyilkos éppen ekkor egy pistolyból réa kilővén halálos sebet ejtett rajta, 's elszaladott; a' Préfektus 3000 Frankot tett-ki jutalomúl a' fejire.

„Ez a' láрма egész nap egész éjjel 's

még a' következett napon is tartott; a' templomban minden a' mi ott találtatott, a' pap' ruhájával egyesemben összeszagattott, felprédáltatott, míg végezetre Generális *Briche* egy sereggel megérkezvén, a' tsendességet helyre állította.

Princz *Angouleme* ezen történetről hírt vévén, *Toulouséból* vissza ment *Nismesbe*.

~~~~~

A' *Ney* processusa is formaszereent elkezdőtött Nov. 21-dikén dél előtt 10 és 1/2 órakor. — Béérkezvén a' bizonyságok a' szalába, az Elölülőnek parantsolatjára *Neyt* is békisérték a' Királyi Granadirosok. A' Notárius felolvasta a' Király' Rendeléseit 's a' *Neyt* illető vádoló Aktat. — Meghatározták a' *Pairek*, hogy 23-dikban délelőtti 10 orakor ismét ülést tartsanak ezen dologban, a' midőn *Ney* és az ő Prokúrátorai mindent előhozzanak, a' mit mentségül a' kamara' eleibe terjeszteni akarnak. *Berryer* a' *Ney* Prokúrátorá keveselte ezen időt, de minden haszon nélkül, mivel azt mondotta a' Királyi Prokúrátor: — „hogy ez az ügy egész Frantzia országé sőt egész Európáé légy „, 's nem kell ennek folyamatját semmi szükségtelen formalitások által késleltetni.“

~~~~~

A' *Journal des debats* szerént Generál *Belliard*, *Ornano*, *Colbert*, és *Campi* is élfogattatván, *Párisban* az ügy nevezett *Abbatziába* (ez is egy fogház) zárattattak. — Generális *Sebastianirol* azt írják, hogy valami 20 más olyan Frantziákkal egygyütt, kik a' Bonaparte' idejében fő személyeket jádzottak, Angliában vannak, 's onnét *Amérikába* menni szándékoznak. — Ugyan ezt akarják tselekedni *Chaptal* és *Lacépède* is.

Az Olasz levelek szerént valamint a' Nápolyi ügy a' Madridi Udvarok is azt kívánják Pápa ő Szentségétől, hogy *Romából* Bonaparténak minden nemzettségit távoztassa-el.